گفت‌وگوی «جوان» با دبیر ستاد بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع‌مقدس پیرامون برنامه‌های این ستاد در سال جاری

۴۰ هفته برنامه در چله پایداری برگزار می‌شود

صغری خیل فرهنگ

۳۱ شهریور امسال دقیقاً ۴۰ سال از شروع جنگ تحمیلی علیه ملت و کشور ایران اسلامی می‌گذرد. «۴۰» عدد خاصی در فرهنگ ایرانی - اسلامی به شمار می‌رود. در واقع «چله پایداری» سبب شده است تا امسال برنامه‌های کاملاً مفصل‌تری برای گرامیداشت حماسه مردم ایران در هشت سال دفاع‌مقدس برگزار شود که ما را بر آن داشت با سردار احمد حق‌طلب، رئیس سازمان حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع‌مقدس سپاه و بسیج گفت‌وگویی انجام بدهیم. با سردار حق‌طلب که دبیر ستاد بزرگداشت چهلمین سالگرد دفاع مقدس است، در جلسه‌ای که در ستاد فرماندهی سپاه برگزار شده بود دیدار کردیم. با وجود مشغولیاتی که داشت، دقایقی با حوصله پای حرف‌هایمان نشست و گفت‌وگوی زیر شکل گرفت.

حمیدرضا نیک‌عهد | جوان

یادتان است خبر بمباران فرودگاه‌ها را از چه طریقی شنیدید؟

همان ساعتی که بعثی‌ها مهرآباد را زدند، به صورت اتفاقی برای دریافت یکسری نقشه‌های هوایی از سازمان جغرافیایی کشور که در جوار فرودگاه مهرآباد است، در مسیر فرودگاه بودم که با بمباران هوایی بعثی‌ها روبه‌رو شدم.

بلافاصله بعد از کسب خبر از این حمله سراسری و اعلام رسمی از اخبار صدا و سیما با جمعی از دوستان‌مان که بعضی از آنها بعدها در جبهه به درجه رفیع شهادت نائل شدند، به سمت خوزستان و اهواز حرکت کردیم. هفتم مهر ۵۹ خودمان را به اهواز رساندیم و در ستاد جنگ‌های نامنظم شهید چمران مشغول خدمت شدیم و به تناوب در جبهه‌ها حضور داشتم.

به نظر شما دفاع‌مقدس به‌عنوان یک پدیده تأثیرگذار، چه جایگاهی در تاریخ کشور ما دارد؟

دفاع‌مقدس بی‌شک یکی از بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین حادثه در تاریخ انقلاب اسلامی و حتی پیش از آن است. چنین حادثه‌ای را ما در سده‌های گذشته سراغ نداریم، به‌طوری که تمام دشمنان انقلاب و نظام و ایران عزیزمان در طول حداقل ۷۰ سال گذشته از کشورهای بلوک شرق گرفته تا غربی‌ها و امریکایی‌ها همگی برای اولین‌بار در کنار هم علیه کشور تازه انقلاب کرده ایران ایستادند و یک جنگ تمام‌عیار را آغاز کردند.

این یک حادثه بسیار بزرگ است و اگر دفاع‌مقدس و جنگ تحمیلی را جنگ جهانی نامگذاری کنیم، گزاف نگفتیم. حداقل ۴۰ کشور تجهیزات نظامی به عراق دادند. کشورهای حاشیه جنوبی خلیج‌فارس، اعراب مرتجع حاکم بر این کشورها امکانات مالی و تجهیزاتی گسترده در اختیار رژیم بعث قرار دادند و کشورهای غربی هم اطلاعات موردنیاز بعثی‌ها را از طریق ماهواره‌ها و آواکس‌ها در اختیار عراق قرار دادند. همچنین سازمان‌هایی به اصطلاح بین‌المللی مثل مجمع عمومی سازمان ملل، شورای امنیت، حقوق بشر و امثالهم همه گونه پشتوانه سیاسی از رژیم بعث عراق به عمل آوردند و قریب ۱۳ کشور نیروی انسانی به بعثی‌ها دادند. در چنین شرایطی نظام مقدس جمهوری اسلامی بر پایه یک دفاع همه‌جانبه کاملاً مردمی با راهبری رهبر انقلاب امام خمینی(ره) و مردم شریف توانست سربلند و پیروز از این جنگ خانمان‌سوز بیرون بیاید.

الان ۴۰ سال از شروع جنگ تحمیلی می‌گذرد و گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع‌مقدس را پیش‌رو داریم، برنامه‌های امسال با سال‌های گذشته چه فرقی دارد؟

در سال‌های گذشته هفته دفاع‌مقدس که از ۳۱شهریور آغاز و تا شش و هفت مهر ادامه داشت، تلاش می‌شد در یک هفته به جنبه‌های مختلف این حماسه بی‌بدیل و فرهنگ دفاع‌مقدس پرداخته شود، اما طبیعتاً یک هفته برای چنین موضوع بسیار مهم و اثرگذاری که دستاوردهای آن تاامروز بلکه تا دهها سال آینده نظام مقدس جمهوری متأثر از آن خواهد بود، کفایت نمی‌کند.

بر همین اساس امسال ما دفاع‌مقدس را در قالب ۴۰هفته طرح‌ریزی و اجرایی کردیم تا در این ۴۰هفته به دستاوردهای این حماسه بی‌بدیل بپردازیم و به جنبه‌های مختلف آن توجه کنیم. شروع این طرح از سوم خرداد ۹۹ با حماسه پیروزی و آزادسازی شهر خرمشهر آغاز شد و تا پایان اسفند سال ۹۹ادامه خواهد داشت. از محوری‌ترین برنامه‌های هفته دفاع‌مقدس در روز ۱۳ شهریور سخنرانی مقام‌معظم رهبری به صورت ویدئو کنفرانس با پیشکسوتان، رزمندگان، ایثارگران و یادگاران دفاع‌مقدس در سراسر کشور است.

شما دبیر ستاد گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع‌مقدس هستید، این ستاد چه برنامه‌هایی دارد و خط‌مشی کلی آن چیست؟

در این ۴۰هفته ما چهار محور را در نظر داریم. محور نخست؛ بیان نقش نیروهای مسلح و کلاً سازمان‌ها، نهادها و هر گروه و قشری است که به هر نحوی چه رزمی و چه پشتیبانی در دوران دفاع‌مقدس نقش داشتند. نقش تمامی کسانی که در جنگ دستی بر آتش داشتند، باید بیان شود و از آن تجلیل به عمل آید.

وقتی جنگ شروع شد گروه‌های مختلفی پای کار آمدند. در همان اولین روزها، جوانان و مردم کوچه و بازار وارد میدان شدند و در قالب ستاد جنگ‌های نامنظم شهیدچمران قرار گرفتند یا نیروهایی که در قالب فدائیان اسلام آمدند و تحت امر شهیدهاشمی حضور پیدا کردند (در مقطعی هم مرحوم خلخالی عهده‌دار مسئولیت اینها بود) همگی آمدند و سهمی در جنگ ادا کردند یا سپاه و باقی نیروهای مسلح مثل ارتش هم هر کدام با مجموعه‌هایی که داشتند نقش‌های مؤثری ایفا کردند.

ما در جنگ فقط نیروی رزمی نداشتیم، پشتیبانی رزم مثل بهداری و مهندسی، توپخانه و موشکی، ادوات، تخریب، مخابرات و همه مجموعه‌هایی که در این زمینه نقشی داشتند، درگیر دفاع‌مقدس شدند. امسال برای همگی این گروه‌ها و قشرها هفته‌هایی در نظر گرفته شده است که باید نقش خود را در دفاع‌مقدس بیان کرده و بگویند چه کردند و چه دستاوردهایی را به دست آوردند و بعد از جنگ هم چگونه توانستند این راه را ادامه بدهند و به چه پیشرفت‌های علمی و فناوری دست پیدا کردند.

محور دیگر اختصاصاً در موضوع بسیج مردمی است که در آن به اصناف و اقشار پرداخته می‌شود؛ مثل بسیج دانش‌آموزی و بسیج دانشجویی، بسیج هنرمندان و ورزشکاران و همه اقشاری که در میدان جهاد یا نقش عمومی رزمی یا نقش‌های اختصاصی داشتند. مانند جامعه پزشکی که گروهی از اینها مانند یک رزمنده جنگیدند و گروهی هم کار تخصصی خودشان را با برگزاری و برپایی بیمارستان صحرایی و معالجه رزمندگان و مجروحان و مصدومان انجام دادند.

ما در محور سوم به هر استان یک فرصتی داده‌ایم که هر استان نقش اختصاصی مردم خودش را در دفاع‌مقدس بیان کند؛ به‌عنوان مثال آذری‌ها، گیلانی‌ها، بلوچ‌ها و مشهدی‌ها هر کدام از نقش خودشان در جنگ بگویند. ما ۳۱ استان داریم و ۳۲ سپاه استانی. (تهران دو سپاه دارد) عزیزان ما در این ۳۲ سپاه استانی به این موضوعات می‌پردازند که مثلاً مردم استان همدان چه اندازه در قالب بسیج در دفاع‌مقدس حضور داشتند و چه تعداد شهید، جانباز و آزاده دارند یا اینکه مردم چه پشتیبانی‌هایی کردند و کمک‌های مردمی که با توان ما نقش زیادی در تهیه و ارسال این کمک‌ها داشتند مورد توجه قرار می‌گیرد. در ادامه نقش یگان‌هایی که هر استان در طول جنگ تشکیل داد، مورد بررسی قرار می‌گیرد. اینکه در چه عملیاتی شرکت داشتند و چه حماسه‌هایی را آفریدند و چه حوادثی در این استان‌ها رخ داده است؛ همانند موشک‌باران و... به هر حال در این هفته‌ها که مختص استان‌هاست نقش آن استان در دفاع‌مقدس از جهات مختلف بررسی می‌شود.

این نقش هم در خود استان‌ها از طریق رسانه‌های جمعی به نمایش گذاشته می‌شود و هم بخشی از آن از شبکه‌های ملی برای کل مردم و سراسر ایران پخش خواهد شد تا همه در جریان حماسه‌های خلق شده هر استان قرار بگیرند که به نظرم کار جالب و جذابی خواهد بود. محور چهارم هم پرداختن به برخی از موضوعات مهم و حماسه‌هایی است که باید به‌طور مجزا به آن توجه کرد و بیان شود. به‌عنوان مثال جزیره خارک که ترمینال اصلی صادرات نفت ما بوده چه در قبل از انقلاب و چه بعد از انقلاب و حتی در طول جنگ و تاامروز این جزیره به تعداد روزهای جنگ و بیشتر مورد حمله هوایی و بمباران قرار گرفته است.

> در سال‌های گذشته هفته دفاع‌مقدس که از ۳۱شهریور آغاز و تا شش و هفت مهر ادامه داشت، تلاش می‌شد در یک هفته به جنبه‌های مختلف این حماسه بی‌بدیل و فرهنگ دفاع‌مقدس پرداخته شود، اما طبیعتاً یک هفته برای چنین موضوع بسیار مهم و اثرگذاری که دستاوردهای آن تاامروز بلکه تا دهها سال آینده نظام مقدس جمهوری متأثر از آن خواهد بود، کفایت نمی‌کند

جزیره خارک بیش از ۲هزار و ۸۰۰ بار برخی روزها شش تا هفت نوبت توسط هواپیماهای دشمن بمباران شده است. با همه این حجم وسیع از حملات حتی یک روز هم صدور نفت ما از این جزیره قطع نشد و یک روز هم خالی از سکنه نبود و مردم، ارتش، نیروهای مسلح، پدافند هوایی و کارکنان و کارمندان و مهندسان صنعت نفت ما در آنجا حماسه‌ها آفریدند که این حماسه خیلی بزرگ است. یا بمباران شیمیایی سردشت یک اتفاق نادر در طول تاریخ بشریت و در جنگ‌های گذشته است که یک شهر بمباران شیمیایی بشود. یا حماسه‌ای که در اصفهان رخ داد و در یک روز هزار شهید به اصفهان آوردند و ۳۳۰ شهید آن یکباره تشییع و به خاک سپرده شدند. یا حماسه عبور از اروند در عملیات والفجر ۸ که همین امروز که در خدمت شما هستیم در دانشگاه‌های بزرگ نظامی دنیا نحوه و چگونگی عبور از اروند خروشان مورد بحث قرار می‌گیرد، هر کدام مجزا و مفصل مورد بررسی قرار می‌گیرند.

برگزاری برنامه‌های گرامیداشت دفاع مقدس در ۴۰ هفته می‌تواند فرصتی برای نسل جوان امروز باشد که جنگ را ندیده است.

بله، همینطور است. ما در سال‌های گذشته تنها یک هفته دفاع‌مقدس داشتیم. بعضاً این یک هفته دفاع‌مقدس با برخی از مناسبت‌های قمری منطبق می‌شد و ماه‌های قمری یا عزایی بود یا ولادتی بود یا مناسبتی که کشور باید به آن می‌پرداخت که همه اینها از این فرصت نهایی ما کم می‌کرد. این ۴۰ هفته این مشکلات را جبران خواهد کرد. فکر می‌کنم که این فرهنگ دفاع‌مقدس یک چشمه بسیار گوارا و لذت‌بخشی است که جوانان ما به راحتی از آن استفاده می‌کنند و با این واقعیت‌ها انس گرفته و الگو می‌گیرند. یک نمونه و مصداق علنی‌اش حضور جوانان در دفاع از حرم و مبارزه با داعش بود که اگر اینها در سوریه و عراق حضور پیدا نمی‌کردند به فرمایش امام خامنه‌ای ما باید در همدان و کرمانشاه با داعشی‌ها می‌جنگیدیم و شاید هدف اصلی استکبار جهانی که داعش را خلق و پشتیبانی کرد، این بود.

شما نگاه کنید جوانانی که رفتند و صف کشیدند با اصرار و التماس و با دستکاری روی شناسنامه‌ها و گاهی خودشان را با هویت افغانستانی معرفی کردند و رفتند. آنها در بیرون از مرز جنگیدند و امروز که شما فیلم‌های اینها را می‌بینید، متوجه می‌شوید که ظاهر و تیپ و لباس پوشیدن و شمایل و وصیتنامه و حرف‌هایشان همه مشابه رزمندگان دوران دفاع‌مقدس است.

انگار این جوانان، جوانان آن روز و ایام دفاع‌مقدس هشت ساله را الگو خود قرار دادند و با اقتدا به آن روحیات و خلقیات و روش‌ها خودشان را تربیت کرده و راهی جبهه مقاومت شدند و آن حماسه‌های بزرگ را در نابودی داعش ایجاد کردند. همانطور که این اتفاق افتاده است، در آینده نیز خواهد افتاد.

اخیراً شما جلسه‌ای با امیر سیاری و برخی از فرماندهان ارتش در ستاد گرامیداشت هفته دفاع‌مقدس داشتید، بفرمایید قرار است در ۴۰ سالگی دفاع‌مقدس چه همکاری‌هایی بین ارتش و سپاه انجام گیرد؟

از یک طرف وحدت، برادری و همکاری که بین سپاه و ارتش از دوران دفاع‌مقدس وجود داشت و از طرف دیگر توطئه‌هایی که در سال‌های اخیر به قصد ایجاد تفرقه و اختلاف بین سپاه و ارتش شاهد آن هستیم، موجب شد که ما به این تکلیف اساسی یعنی ادامه وحدت و همکاری اتکا و تأکید داشته باشیم.

ازاین‌رو چهلمین سالگرد دفاع‌مقدس فرصت و بهانه خوبی شد تا در راستای بزرگداشت این حماسه بی‌بدیل با برادران ارتش همکاری داشته باشیم و برخی از این برنامه‌ها را به صورت مشترک اجرا کنیم. ابتدا جلسات مشترکی بین ارتش و سپاه برگزار شد. در مقطعی سپاه میزبان فرماندهان و مسئولان ارتش جمهوری اسلامی شد و در مقطع دیگر عزیزان ارتش میزبان ما بودند. در این جلسات بر همکاری و اجرای برنامه‌های مشترک تأکید شد. بعضی از این برنامه‌ها بر این قرار است که میزگردهایی برای تبیین نقش سپاه و ارتش در دوران دفاع‌مقدس به صورت مشترک برگزار شود.

هیئت‌های مشترکی برای سرکشی از خانواده معظم شهدای شاخص سپاه و ارتش مانند فرماندهان چون شهیدصیادشیرازی، شهیدعباس بابایی و دیگر فرماندهان چه سپاهی و چه ارتشی صورت بگیرد و همین‌طور از جانبازان و پیشکسوتان ارتش و سپاه تقدیر به عمل بیاید. همچنین مقرر شد در مورد تولیدات فرهنگی، تألیف و چاپ کتاب هر دو اقدامات مشترکی انجام بدهیم.

به‌طور مثال کتاب‌هایی که در مورد حماسه دفاع‌مقدس توسط سپاه نوشته می‌شود از فرماندهان و شهدای ارتش و دلاور مردی‌هایشان یاد شود. البته در این راستا ما از سال‌ها قبل این کار را شروع کردیم. همچنین بیش از پیش بر برگزاری مشترک کنگره بزرگداشت شهدا و یادواره شهدا تأکید شده است. همانطور که می‌دانید سازمان بسیج مستضعفین مأموریت‌های فرهنگی را در بین نیروهای مسلح در کشور دنبال می‌کند و متولی برگزاری کنگره‌های ملی استانی و اقشاری است؛ یعنی هر کنگره که در هر استان و هر قشری (شامل همه شهدای دفاع‌مقدس چه ارتش، سپاه، بسیج، سرباز، ژاندارمری و شهدای بمباران) برگزار می‌شود، تأکید بر همکاری هر دو مجموعه وجود دارد که ان‌شاءالله جلوه بیشتری از این دو مجموعه در این کنگره‌ها و یادواره‌ها دیده شود. همچنین جلسات مشترکی با فرمانده نیروی انتظامی، سردار حسین اشتری و معاونان ایشان در ستاد گرامیداشت چهلمین سالگرد دفاع‌مقدس در جهت اجرای برنامه‌های مشترک با این عزیزان داشتیم.

شیوع ویروس کرونا چه تأثیری در برگزاری برنامه‌هایتان داشت؟

بخشی از برنامه‌های ما میدانی بود که البته با توجه به شرایط کرونایی و با توجه به آیین‌نامه‌ها و پروتکل‌های بهداشتی سعی بر این است که از طریق فضای مجازی و خصوصاً صدا و سیما این برنامه‌ها منعکس شود و به نمایش درآید و به سمع و نظر مردم برسد.

همچنین به نظر مردم منطقه و دنیا (از طریق شبکه‌های بین‌المللی) رسانده شود. در کنار این فعالیت‌ها، به تبیین دستاوردهای دفاع‌مقدس که شامل دستاوردهای نظامی و علمی است، می‌پردازیم. قطع یقین با وجود اینکه شیوع ویروس کرونا در برنامه‌های میدانی ما یک مانعی ایجاد کرده، ولی ما را متوقف نکرده است. همانطور که در بزرگداشت عزای اباعبدالله در ایام محرم و عاشورا شاهد بودیم، مردم خوب شریف، متدین و مؤمن ما توانستند که این حماسه مذهبی را با رعایت تمام پروتکل‌های بهداشتی برگزار کنند. قاعدتاً یک محدودیت‌هایی است، اما ما را متوقف نخواهد کرد و ما سعی می‌کنیم برنامه‌هایمان را مطابق آئین‌نامه‌ها انجام بدهیم، اما همانطور که گفتم تمرکزمان روی فضای مجازی و صدا و سیما خواهد بود. حتماً فعالیت‌هایی که در حوزه انتشار فرهنگ دفاع‌مقدس رخ خواهد داد، قلب‌ها و ضمیرهای پاک جوانان ما را تحت‌تأثیر خود قرار می‌دهد و از این الگوها استفاده خواهند کرد. به نظر من بزرگ‌ترین سرمایه ما برای خدمت و اعتلای نظام مقدس و مقابله با دشمن همین فرهنگ دفاع‌مقدس است.

دشمنان ما بیش از اینکه از موشک‌های دوربرد و تجهیزات ما بترسند که البته می‌ترسند، از روحیه جهادی، ایثار و شهادت‌طلبی جوانان ما هراس دارند و برای همین در سال‌های اخیر شاهد این هستیم که دشمن درصدد بیان روایتی متفاوت از دفاع‌مقدس است که با تحریف وقایع و حقایق به دنبال یک روایت متناسب با خواسته‌های خودش است که ان‌شاءالله این هم شکست خواهد خورد.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۶۰۳۰

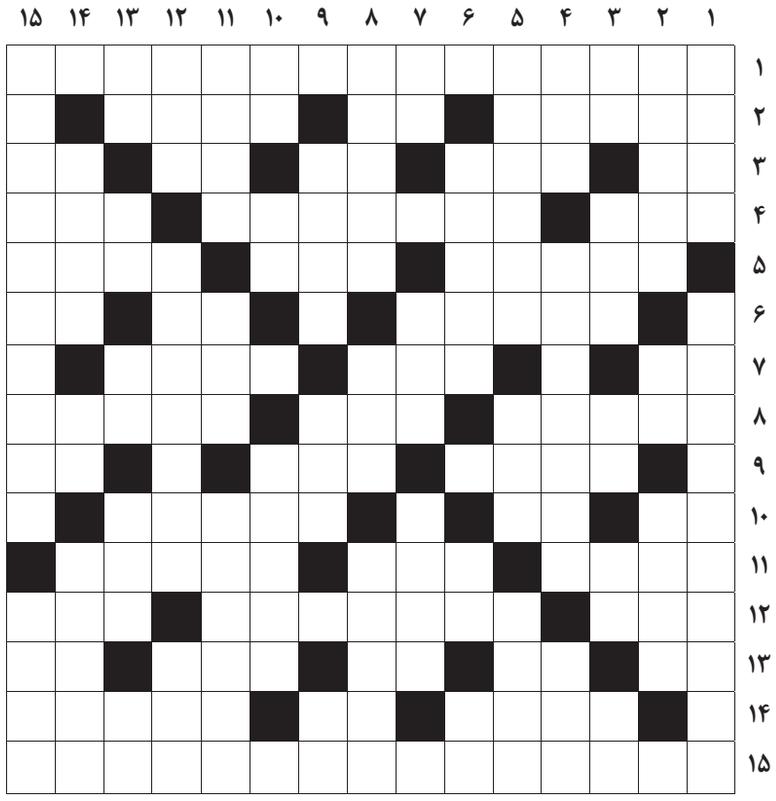

از راست به چپ

■ ۱- در نظر داشتن چیزی برای استفاده در یک موقعیت مناسب در آینده ■ ۲- کلاه ایمنی - باشکوه - دریچه تنظیم نور در دوربین ■ ۳- علامت بیماری - قطار - درخت زبان گنجشک - خاک کوزه‌گری - مدافع فوتبال ■ ۴- تندر - آنزیم - زهد دروغین ■ ۵- جزیره زمان - مرکز استان البرز - گیاه علوفه‌ای ■ ۶- درد و رنج - حرف فقدان - تکرارش شیرینی در تداول اطفال است ■ ۷- خار سر دیوار - سنگ بیابان - هزل ■ ۸- چراغ خوراک‌پزی - زمان بی آغاز - افراطی ■ ۹- خیزش - توده چیزی - ماه سرد ■ ۱۰- بچه می‌زند - دریا - اعتبار بانکی ■ ۱۱- چشم پزشک - بافت بدن - دستگاه تولید برق صنعتی ■ ۱۲- میهن - وضعیت شلوغ و آشفته - چکش بزرگ ■ ۱۳- او - پرنده باوقار - گشوده - وسیله‌ای در جراحی برای خارج کردن جراحت زخم - بنده و شما ■ ۱۴- تازیانه - باران اندک - سازکوبی ■ ۱۵- سنجیدن توانایی و قابلیت کسی در انجام دادن کاری گفته می‌شود

از بالا به پایین

■ ۱- پزشک - سرمربی سابق پرسپولیس ■ ۲- نام قزداری، نخستین شاعر زن پارسی گوی - به دنیا آوردن - خشکسالی ■ ۳- برگ برنده - پست و ذلیل - دندان ناپایدار - ضمیر اشاره - محکم کردن ■ ۴- نویسنده ایرلندی در انتظار گودو - سوخت ماشین‌های دیزل - قسمت جلوی ساق پا ■ ۵- کلیسای قدیمی پاریس - اهلی - صدای فرو ریختن سقف ■ ۶- ستاره برزیلی پاری‌سن ژرمن - ساز شاکی - بچه می‌کشد ■ ۷- سطح دست - جد - دلداده شیرین ■ ۸- بیماری التهاب حنجره - فرصت مناسب برای انجام کاری - اندام‌ها ■ ۹- شجاع - کابوی خوش‌شانس - سست و وارفته ■ ۱۰- غذای نذری - کدو تنبل - شک ■ ۱۱- نمایان - پوتین - متضاد زودرنج ■ ۱۲- کانالی که در سال ۴۸۱ قبل از میلاد به وسیله خشایارشا در محل کنونی کانال سوئز جهت حرکت ناوگان دریایی ایران ساخته شد - هر یک از کشورهای حاشیه خلیج فارس - راه زیرزمینی ■ ۱۳- جفت ماده - یزدان - عنصر شیمیایی - عالی - ضمیر غایب ■ ۱۴- پیاده شطرنج - رفوزه - گردنکش ■ ۱۵- کشوری است در امریکای مرکزی - روحانی مصری

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

			۲			۷		۸
		۱						
		۹	۴		۳		۱	
۸	۹						۳	۲
			۳		۵			
۷	۵							۴
			۵	۶	۱			
۴					۲			
						۸	۶	

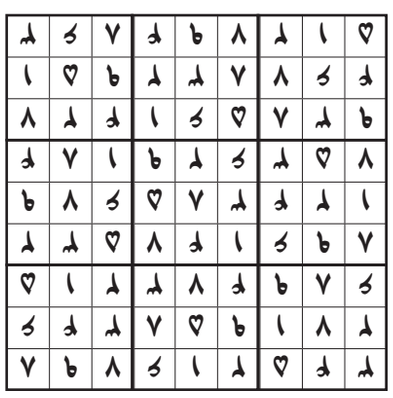

جدول کلمات متقاطع
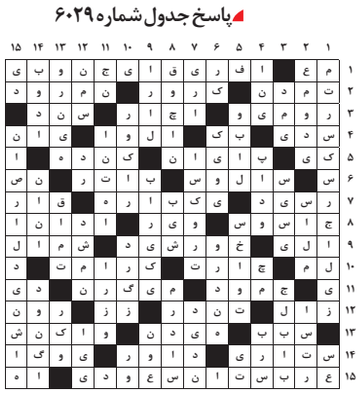
پاسخ جدول شماره ۶۰۲۹